

Analiza statistică a operațiilor cezariene din România în perioada 1990-2013

Caesarean-sections in Romania between 1990-2013: a statistical analysis

Anca Angela Simionescu¹,
Erika Marin²

1. UMF „Carol Davila”,
Spitalul Clinic Filantropia
2. Academia de Studii
Economice din București

Autorii au contribuit
în mod egal la această
lucrare.

Abstract

A delivery by Caesarean-section (C-section) is done in case of: low-lying placenta (placenta praevia central), cephalo-pelvic disproportion and malpresentations (e.g., transversal presentation during labor); C-sections delivery on maternal request were performed last years. Nowadays, there are more surgical delivery than recommended numbers, most of them before the due date (premature deliveries) following the fetal conditions prenatal diagnosed by maternal-fetal specialists, since chronic intrauterine hypoxia of the fetus and severe placental insufficiency with Doppler abnormalities, fetal anemia, fetal tumors or other fetal malformations requiring complex management. In 2010, according to the World Health Organization report, Romania has shown a rate of C-sections to 30.4% by live births, comparing with Germany with a rate of 30.3%, Hungary with a rate of 32.5% and Austria - 28.9%. At the opposite, there are countries with optimal rates of birth by C-sections, respecting WHO recommendations like: Finland (16.1%), Norway (17.3%) and Croatia (18.7%). The aim of the current study was to analyze the trend of the C-section in Romania. Furthermore, we wanted to describe the evolution of the main indicators of natality. **Material and Methods.** A statistical descriptive study of the data of deliveries in Romania between 1990 and 2013 obtained from the Romanian National Centre for Statistics was conducted. **Results and Discussion.** A total of 5.56 millions of births (live and death-births) in a 24-year period were analyzed. The study started in 1990 - the first year after the fall of Ceaușescu's communist period, that was characterised by the few changes in the medical practices. There was a 7-time fold increase in Caesarean delivery rate in the analyzed period. In 1990, the rate of surgical births by C-sections was 4.99%, comparing with a rate of 34.15% C-sections in 2013. We have reported an upward trend and we have analyzed this trend by the geographical area, urban versus rural. **Conclusion.** The study shows that Romania followed the worldwide upward trend of the numbers of C-sections. This increased trend of delivery by C-sections raises a number of medical and financial aspects and are expected to determine changes for patient care, fetus and society.

Keywords: Caesarean-section, Romania, birth rate, statistics

Rezumat

Operația cezariană se efectuează fie în condiții obstetricale deosebite, placenta praevia centrală, disproporție cefalo-pelvică, prezență transversală sau, în ultimii ani, cezariană la cererea pacientelor. Dezvoltarea medicinei materno-fetale și diagnosticarea cât mai precisă a malformațiilor fetale și a cazurilor de suferințe cronice intrauterine, a anemiilor fetale au dus la creșterea indicațiilor de extracție fetală înainte de termen, de multe ori prin operația cezariană. La nivelul anului 2010, rata cezarienelor raportată la numărul de născuți vii a fost în România de 30,4% (date OMS), valoare similară cu a unor țări precum Germania (30,3%), Ungaria (32,5%), Austria (28,9%). La polul opus, există țări care respectă recomandările OMS și au rate optime ale nașterilor prin operația cezariană: Finlanda (16,1%), Norvegia (17,3%) sau Croația (18,7%). Acest studiu își propune să prezinte evoluția ratei cezarienelor din România comparativ cu evoluția principalilor indicatori demografici asociați natalității. **Material și metode.** Analiza utilizează metode și tehnici de statistică descriptivă pentru perioada 1990-2013, pe baza datelor statisticii oficiale furnizate de Institutul Național de Statistică din România. **Rezultate și discuții.** Analiza s-a realizat pe o perioadă de 24 de ani, începând cu anul 1990 (primul an al perioadei postcomuniste - care a însemnat începutul trecerii de la practicile medicale specifice perioadei comuniste la o nouă etapă în practica medicală). În perioada analizată s-au înregistrat 5,56 milioane de nașteri (născuți vii și morți). Dacă în anul 1990 rata nașterilor prin operație cezariană era de 4,99%, în anul 2013 rata cezarienelor a crescut de aproape 7 ori, atingând nivelul de 34,15%. Creșterile au prezentat însă diferențieri în profil teritorial. **Concluzii.** România urmează trendul crescător mondial al nașterilor prin operația cezariană. Rata în creștere a cezarienelor ridică o serie de aspecte medicale și financiare atât la nivelul mamei și fătului, cât și la nivelul personalului medical și al sistemului de sănătate, în general. **Cuvinte-cheie:** operație cezariană, România, natalitate, statistică

Introducere

Rezolvarea nașterilor prin intervenție chirurgicală se confundă cu istoria obstetricii. Operația cezariană a fost introdusă ca eșec al nașterii naturale, dictată de condiții obstetricale deosebite: placenta praevia centrală, disproporție cefalo-pelvică, prezență transversală, suferință fetală și în ultimul deceniu pentru uterele cicatriceale și

prezența pelviană cu făt estimat peste 3.500 de grame. Perioada sarcinii este una specială și este firesc să existe o preocupare legată de calea de naștere și maternitatea aleasă pentru aceasta. Dezvoltarea diagnosticului prenatal și a medicinei materno-fetale și diagnosticarea cât mai precisă a malformațiilor fetale și a cazurilor de suferințe cronice intrauterine, a anemiilor fetale au dus la creșterea indica-

țiilor de extracție fetală înainte de termen, de multe ori prin operația cezariană; la aceasta a contribuit și creșterea performanței în domeniul neonatologiei, cu reanimarea și recuperarea nou-născuților de la 23 de săptămâni și 600 de grame. Monitorizarea cardio-tomografică de rutină în timpul travaliului contribuie la creșterea nașterilor prin operație cezariană pentru status fetal incert. Tehnicile operatorii s-au simplificat, iar utilizarea anesteziilor loco-regionale și combaterea durerii postoperatorii cu recuperarea rapidă a pacientelor au făcut ca operația cezariană să fie considerată mai ușor de suportat de către paciente.

Creșterea numărului de operații cezariene se datorează și unor factori ce nu țin de sfera medicală, ci de cea a percepțiilor pacientelor cu privire la calitatea și rezultatele actului medical, considerate superioare în cazul nașterii prin operația cezariană. Acești factori ar fi teama de malpraxis - în care se consideră că nașterea prin operație cezariană este superioară nașterii naturale, teama de durere sau percepția conform căreia nașterea prin cezariană ar avea un impact negativ redus asupra fătului, corelate cu introducerea în 2014 a nașterilor prin cezariană la cererea pacientelor.

Evoluții demografice comparative

În România, numărul nou-născuților a continuat să scadă semnificativ după schimbarea regimului politic din 1989; astfel, dacă în 1990 s-au născut 314.746 de copii, în 2013, numărul născuților vii a scăzut cu 37%, atingând un minim istoric al ultimilor 25 de ani, de 198.216 persoane⁽¹⁾. Nașterile prin operația cezariană au urmat însă un trend crescător. Același trend s-a înregistrat în majoritatea țărilor europene. La nivelul anului 2010, rata cezarienelor raportată la numărul de născuți vii a fost în România de 30,4% (date OMS), valoare similară cu a unor țări precum Germania (30,3%), Ungaria (32,5%) și Austria (28,9%). La polul opus, există țări care respectă recomandările OMS și au rate optime ale nașterilor prin

operația cezariană: Finlanda (16,1%), Norvegia (17,3%) sau Croația (18,7%).

Aceste valori sunt net superioare celor înregistrate la începutul anilor '90, când la nivelul țărilor ce în prezent formează Uniunea Europeană rata medie a cezarienelor era de 13,7% în anul 1990, urcând la o medie de 20,5% în anul 2000.

La nivelul României, în perioada 1990-2013 s-au înregistrat 5,56 milioane de nașteri (născuți vii și morți). Natalitatea a scăzut de la 316.707 nașteri în anul 1990 la 198.987 de nașteri în 2013, cu o medie anuală de 1,92%, reprezentând o scădere totală de 37,2%.

În ultimele două decenii au avut loc și o serie de modificări structurale în ceea ce privește indicatorii demografici.

Spre exemplu, în anul 1995, structura nou-născuților în funcție de asistența acordată la naștere este prezentată în figura 1.

Se observă că, la nivelul anului 1995, 86,4% din totalul nașterilor au fost asistate de medic (singur sau împreună cu moașa), 13% din nașteri au fost realizate exclusiv cu moașa, diferența de 1% fiind, în cea mai mare parte, nașteri acasă neasistate de personal calificat.

La nivelul anului 2013, structura nou-născuților în funcție de asistența acordată la naștere este ușor diferită, așa cum se observă în figura 2. Astfel, la nivelul anului 2013, ponderea nașterilor asistate de medici (cu sau fără moașe) a crescut la 94,4% (o creștere cu 9,3%).

În aceeași perioadă a avut loc și o creștere importantă a numărului de nașteri prin operația cezariană.

Dacă în anul 1990 rata nașterilor prin operație cezariană era de 4,99% (rată considerată suboptimală conform recomandărilor OMS), în anul 2013 rata cezarienelor a crescut de aproape 7 ori, atingând nivelul de 34,15%. Din anul 2005, rata cezarienelor a depășit 20%, iar în 2010 a depășit 30% din totalul nașterilor.

Creșterile au prezentat însă diferențieri în profil teritorial; de exemplu, în 2009, între 5,8%, în județul Călărași, față de 58,3%, în București. Județele în care rata

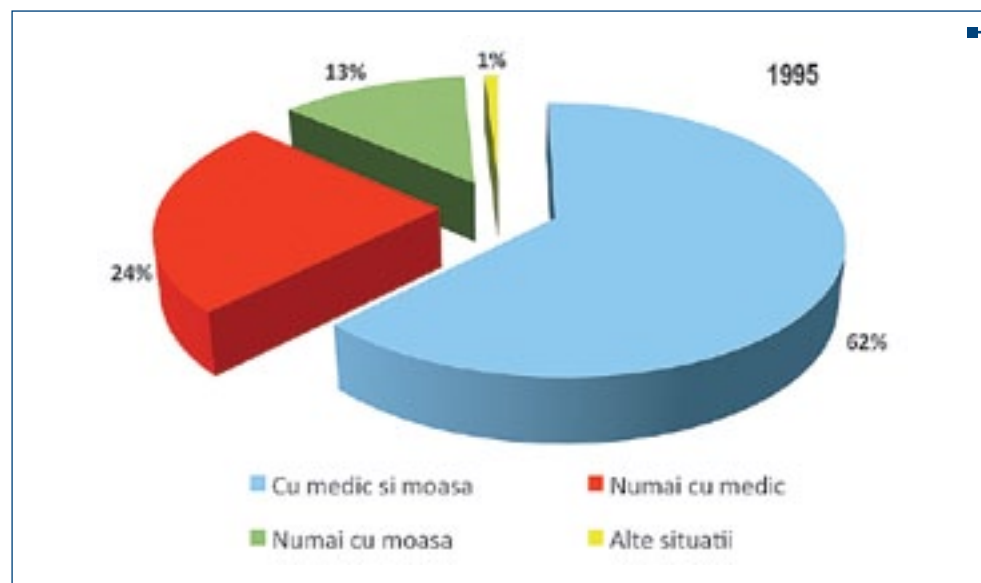

Figura 1. Structura nou-născuților după tipul de asistență acordată la naștere, 1995. Sursa datelor: INS, baza de date TEMPO

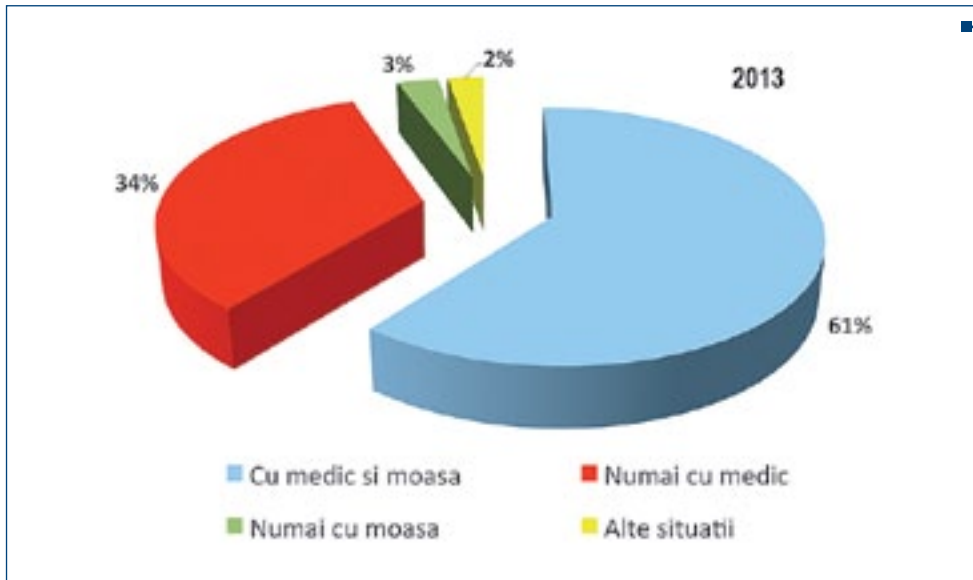

Figura 2. Structura nou-născuților după tipul de asistență acordată la naștere, 2013. Sursa datelor: INS, baza de date TEMPO

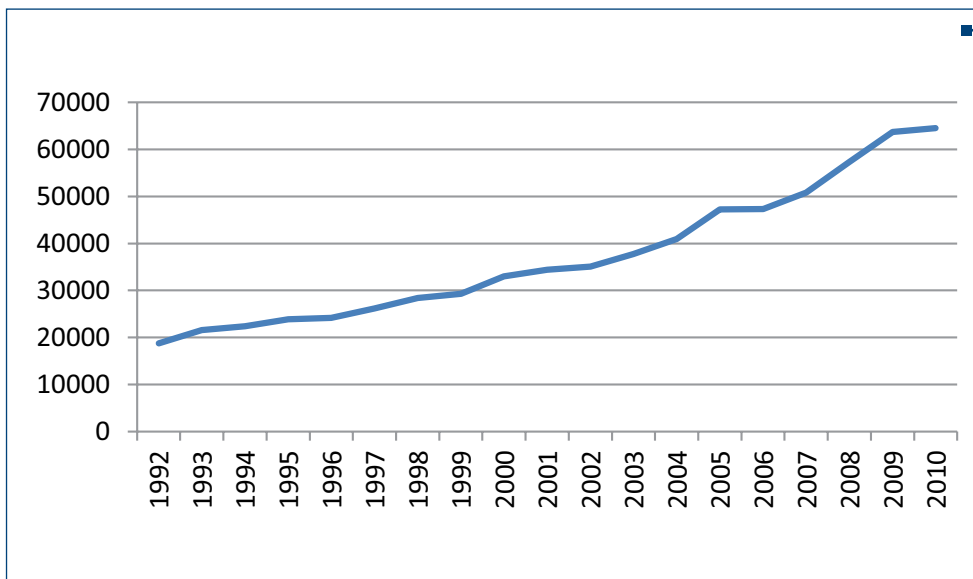

Figura 3. Evoluția numărului de cezariene, 1992-2010. Sursa datelor: Organizația Mondială a Sănătății

cezarienelor este peste 40% sunt Buzău, Dolj, Timiș și București. În schimb, în Bistrița-Năsăud sunt raportate sub 10% nașteri prin cezariană.

Concluzii

România urmează trendul crescător mondial al nașterilor prin operația cezariană, în ciuda trendului descrescător al natalității. Distribuția neuniformă a ratei cezarienelor pe teritoriul țării ridică o serie de întrebări legate de tipul de practică medicală, de numărul maternităților sau al spitalelor în care se desfășoară nașterile, de existența obstetricienilor și a personalului calificat în acele județe și de practica medicală foarte diferită. Rata în creștere a cezarienelor ridică o serie

de aspecte medicale și financiare și este important să știm dacă există un acces egal al pacienților la îngrijiri de sănătate în domeniul nașterii. ■

Mulțumiri: Acest studiu a fost finanțat pentru Anca Angela Simionescu de către grantul de cercetare înregistrat la UMF „Carol Davila” sub nr. 20062/2014 - „Operația cezariană: studiu comparativ între România și Franța”.

Bibliografie

1. Simionescu AA, Marin E. Caesarean birth in Romania: Safe motherhood between ethical, medical and statistical arguments. RRB.
2. Institutul Național de Statistică, baza de date TEMPO.